

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

24 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte
Judecători

Vladimir Timofti
Anatolie Țurcan
Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Filimon Oleg, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 noiembrie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui

*Filimon Oleg XXXXX, născut la
XXXXXX, originar și domiciliat în mun.
XXXXXX, XXXXXX, nr. XX, ap.XX.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.06.2018–22.11.2018;

Instanța de apel: 26.12.2018–23.01.2019;

Instanța de recurs: 23.04.2019-24.07.2019;

Asupra admisibilității recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul central din 22 noiembrie 2018, examinată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală, Filimon Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin. (2) Cod penal, la amendă în mărime de 715 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Cheltuielile judiciare în sumă de 320 lei au fost trecute în contul statului.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat, că la 28.03.2018, aproximativ la ora 19⁰⁵, Filimon Oleg fiind în stare de ebrietate alcoolică, a condus automobilul de model „XXXXXX” cu n/î XXXXXX, unde în timpul deplasării pe str. Valea Crucii nr. 20, din direcția bd. Dacia spre str. Grenoble, mun. Chișinău încălcând prevederile pct.14 lit. a) , 45 alin.(1), (2) din Regulamentul Circulației Rutiere a accidentat automobilul de model „XXXXXX” cu n/î XXXXXX, care era parcat pe partea dreaptă a părții carosabile, ulterior a derapat și a ciocnit autovehiculul de model „XXXXXX” cu n/î XXXXXX, care la fel era parcat pe partea dreaptă a carosabilului.

În rezultatul impactului, pasagerului D. Filimon i-au fost cauzate conform raportului de expertiză nr.201802D0798 din 26.04.2018, vătămări corporale medii.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către inculpatul O. Filimon, care a solicitat casarea parțială a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în baza

art.79 alin.(1) și (1¹) Cod penal, să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de lege, fără aplicarea pedepsei complimentare – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

În argumentarea apelului a menționat că la stabilirea pedepsei instanța de fond nu a luat în considerație toate circumstanțele atenuante prezente în speță – recunoașterea vinei, căința sinceră, infracțiunea comisă este mai puțin gravă, se caracterizează pozitiv. La fel instanța nu a ținut cont nici de faptul că este încadrat în gradul II de dizabilitate.

A menționat că este unicul întreținător al familiei, iar în speță nu a fost stabilită nici o circumstanță agravantă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2019, apelul declarat a fost respins ca nefondat.

5. În decizia adoptată instanța de apel a relevat, că instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(2) Cod penal.

Verificând argumentele invocate în apelul inculpatului referitor la pedeapsa stabilită, Colegiul penal a ajuns la concluzia că, acestea sunt nefondate și a menționat că la stabilirea pedepsei prima instanță a ținut cont de prevederile art.7,61,75 Cod penal numindu-i lui O. Filimon o pedeapsă echitabilă și proporțională gravității faptei comise.

Alegațiile apelantului privind stabilirea unei pedepse mai blânde cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal cu înlăturarea pedepsei complimentare – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, Colegiul penal le-a respins, deoarece în speță pedeapsa complimentară este obligatorie, iar careva circumstanțe excepționale în privința inculpatului nu au fost stabilite.

Instanța de apel a menționat că argumentele inculpatului *„este invalid de gradul II, regretă sincer cele comise, se căiește sincer, a comis pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, nu se află la evidența medicului narcolog sau la evidența psihiatrică, are loc stabil de muncă, este unicul întreținător al familiei, careva circumstanțe agravante nu au fost stabilite”* nu pot fi evaluate ca „circumstanțe excepționale” în sensul art.79 Cod penal, or, circumstanțele respective au fost reținute de către instanța de fond în procesul individualizării pedepsei penale, fiindu-i aplicată cea mai ușoară pedeapsă, din cele prevăzute la sancțiunea normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat.

La fel, instanța de apel a respins și argumentele inculpatului referitor la faptul că dânsul este unicul întreținător al familiei, activitatea lui fiind legată nemijlocit de exploatarea mijloacelor de transport, deoarece și aceste circumstanțe nu pot fi apreciate ca fiind „excepționale”, or, inculpatul nu este lipsit de posibilitatea să muncească pentru a-și întreține familia.

Tot aici, Colegiul penal a menționat că fapta infracțională comisă de inculpatul O. Filimon și anume încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere și de exploatare a unităților de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea medie a integrității corporale, a fost săvârșită de persoana care conduce mijlocul de transport aflându-se în stare de ebrietate, ceea ce sporește în mod considerabil gradul de pericol social al infracțiunii comise.

6. Nefiind de acord cu hotărârile judecătorești pronunțate de instanțele ierarhic inferioare cu recurs ordinar le-a contestat inculpatul O. Filimon, care solicită casarea

parțială a acestora în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de lege, fără aplicarea pedepsei complimentare – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

În motivarea recursului ordinar, sânt invocate argumente similare cu cele din apelul declarat și descrise la pct.3. al prezentei decizii, menționând următoarele:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar decizia adoptată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- argumentele invocate în cererea de apel referitor la prezența unui șir de circumstanțe atenuante, mai cu seamă gradul de invaliditate și faptul că profesia de șofer este unica modalitate de a munci pentru a asigura un trai decent atât inculpatului cât și familiei acestuia, căința sinceră, caracterizarea pozitivă au fost respinse nemotivat de către instanța de apel, or în speță urmau a fi aplicate prevederile art.79 alin.(1) și (1¹) Cod penal;

- instanțele de fond nu au luat în considerație că în urma accidentului a suferit doar soția inculpatului fiindu-i cauzate vătămări corporale medii, însă aceasta nu are careva pretenții față de O. Filimon, nu a solicitat ca acesta să fie tras la răspundere penală, și astfel formal rezultă că a fost comisă doar o contravenție în raport cu alte persoane.

7. Pe marginea recursului declarat, procurorul depune referință prin care solicită respingerea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Drept temei pentru recurs recurentul a invocat prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal constată că aceste temeiuri pe care s-a bazat autorul în recursul declarat, nu persistă în cauză. În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

La fel, Colegiul penal atestă că, în speță nu se contestă starea de fapt stabilită de către instanțele de fond și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului O. Filimon, din care considerente nu se va pronunța referitor la aceste aspecte, însă critică hotărârea contestată în partea stabilirii pedepsei, solicitând numirea unei pedepse mai blânde, în temeiul art.79 Cod penal, cu excluderea aplicării pedepsei complementare - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

La acest capitol, instanța de recurs remarcă, că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni, urmează a-i fi aplicată o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, pedeapsa se aplică în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului Penal. Conform principiului individualizării pedepsei, prevăzut de art.7 Cod penal, în coroborare cu criteriile generale de individualizare a acesteia, reflectate la art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată vinovatului, trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, prevăzute la art.61 Cod penal.

În același rând, Colegiul penal reține că, categoria și termenul de pedeapsă ce urmează a fi stabilit, este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art.art.76-77 Cod penal, precum și efectele acestora, prescrise în art.78 Cod penal.

Colegiul reiterează faptul că, în speță, judecarea cauzei penale a avut loc în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în conformitate și cu respectarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, iar inculpatul potrivit alin.(8) al aceleiași norme a beneficiat de reducere a limitelor de pedeapsă.

În acest sens, Colegiul penal reține că, sancțiunea art.264 alin.(2) Cod penal, prevede ca pedeapsă amendă în mărime de la 950 la 1350 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 ore, sau închisoare de până la 3 ani, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 3 la 5 ani.

Așadar, lui O. Filimon în baza art.264 alin.(2) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă 715 unități convenționale, cu aplicarea pedepsei complementare obligatorie - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3ani, **adică instanța de fond i-a aplicat pedeapsa la limita minimă**, care a fost redusă cu 1/4.

De rând cu cele menționate, Colegiul penal constată că, pedeapsa stabilită și individualizată de către instanța de fond care a fost menținută de instanța de apel, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art.61 alin.(2) Cod penal, ținându-se cont de toate circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de persoana inculpatului, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, numindu-i o pedeapsă în limitele legii.

La fel, Colegiul remarcă faptul că, la examinarea cauzei, instanțele de fond au ținut cont de prezența circumstanțelor atenuante menționate de recurent – căința sinceră, lipsa pretențiilor din partea părții vătămate, caracterizarea pozitivă, fapt care a permis acestora de a concluziona că scopul pedepsei penale poate fi atins fără privarea de libertate a inculpatului cu stabilirea celei mai ușoare categorii de pedeapsă (amenda) la limita minimă.

În continuare, Colegiul penal conchide că, deși instanțele de fond pripit au concluzionat că nu reprezintă o circumstanță excepțională faptul că O. Filimon este persoană care deține gradul II de dizabilitate, însă această circumstanță nu implică în mod imperativ înlăturarea pedepsei complimentare obligatorii, or, art.79 Cod penal, prevede că instanța ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, (...) **poate** aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori **poate** să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie.

Prin urmare, Colegiul penal relevă că, textul art.79 alin.(1) Cod penal, prin sintagma „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a exclude aplicarea pedepsei complementare obligatorii.

Astfel, din examinarea condițiilor în care poate fi înlăturată pedeapsa complementară obligatorie, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate pe care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

La acest capitol instanța de recurs reține că, pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, vine să îndeplinească rolul de completare a represiunii și de lichidare a practicii vicioase în rândul conducătorilor auto de conducere a autoturismelor în stare de ebrietate **fapt care sporește considerabil gradul de pericol social al infracțiunii comise**. Atât pedeapsa principală, cât și cea complementară reprezintă o formă de constrângere, care trebuie să reflecte întotdeauna gravitatea faptei comise.

Prin urmare, instanțele de fond la stabilirea pedepsei inculpatului, au respectat principiile de individualizare a pedepsei, care este una aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la corectarea și reeducarea lui, la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, fiind ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Referitor la argumentul invocat precum că profesia de șofer este unica modalitate de a munci pentru a asigura un trai decent atât inculpatului cât și familiei acestuia, Colegiul penal reține, că instanța de apel s-a pronunțat asupra acestui motiv și corect a menționat în acest sens că inculpatul nu este privat de libertate, astfel are în continuare posibilitatea să muncească pentru a-și întreține familia.

În temeiul celor expuse, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate sub aspectele invocate, dispunând inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat

8. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Filimon Oleg, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Filimon Oleg**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 22 august 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac